

สรุปผลการประชุม

Virtual Consultation on Development of ASEAN Health Cluster 1

Work Programme 2026-2030

วันที่ 11 ธันวาคม 2568 ผ่านระบบการประชุมทางไกล

ประธาน: ฟิลิปปินส์

รองประธาน: สิงคโปร์

ผู้เข้าร่วมการประชุม: ประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ และสำนักงานเลขาธิการอาเซียน

วัตถุประสงค์:

การประชุมปรึกษาหารือออนไลน์เพื่อจัดทำแผนงานปี พ.ศ. 2569–2573 (ค.ศ. 2026-2030) ของ ASEAN Health Cluster 1 จัดขึ้นเพื่อหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นด้านสาธารณสุข และกิจกรรมโครงการที่คลัสเตอร์จะให้ความสำคัญและ/หรือดำเนินการในช่วงห้าปีถัดไป ภายใต้แนวทางที่ SOMHD ให้การรับรอง โดยการประชุมมีวัตถุประสงค์เพื่อ:

1. ทบทวนแนวทางของ SOMHD ที่ได้รับการรับรองสำหรับการพัฒนาและแผนงานปี พ.ศ. 2569–2573
2. หารือทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของ ASEAN Health Cluster 1 ตามที่เสนอในเอกสารแนบโน้มนำการพัฒนาสุขภาพอาเซียนหลังปี ค.ศ. 2025
3. แลกเปลี่ยนประเด็นติดตามผลจากการหารือและข้อตกลงภายใต้วาระที่ 7 เรื่องการอภิปรายเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานปี พ.ศ. 2569–2573 ของ ASEAN Health Cluster 1 ในการประชุม ASEAN Health Cluster 1 ครั้งที่ 9 ณ เมืองมากาตี ประเทศฟิลิปปินส์
4. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ/หรือเห็นชอบในเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นสุขภาพที่จะดำเนินการต่อคงไว้ หรือเสริมความเข้มแข็ง รวมถึงประเด็นที่อาจยุติหรือควบรวมกับประเด็นอื่น (หากมี)
5. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ/หรือเห็นชอบในเบื้องต้นเกี่ยวกับกิจกรรมโครงการในแผนงานปัจจุบันที่จะดำเนินการต่อหรือยุติ รวมถึงกิจกรรมโครงการใหม่ที่จะบรรจุไว้ในแผนงานถัดไป

ภารกิจ:

1. รับฟังกรอบแนวคิดของการจัดทำแผนปฏิบัติการของ ASEAN Health Cluster 1 พ.ศ. 2569–2573
2. ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะเสนอใหม่ ยกเลิก ดำเนินการต่อในแผนปฏิบัติการฉบับถัดไป
3. รับทราบการดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับ ASEAN Health Cluster 1

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง:

Health Priority	กรม/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
HP 1: Prevention and control of NCDs	กรมควบคุมโรค – กองโรคไม่ติดต่อ มูลนิธิเพื่อการพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (IHPF)
HP 2: Reduction of tobacco consumption and harmful use of alcohol	กรมควบคุมโรค – กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
HP 3: Prevention of injuries	กรมควบคุมโรค – กองป้องกันการบาดเจ็บ
HP 4: Promotion of occupational health	กรมควบคุมโรค – กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมการแพทย์ – โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี
HP 5: Promotion of mental health	กรมสุขภาพจิต – สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา
HP 6: Promotion of healthy and active ageing	กรมการแพทย์ – สถาบันเวชศาสตร์สมเด็จพระสังฆราชญาณสังวรเพื่อ ผู้สูงอายุ กรมอนามัย – สำนักอนามัยผู้สูงอายุ
HP 7: Promotion of good nutrition and healthy diet	กรมอนามัย – สำนักโภชนาการ และสำนักส่งเสริมสุขภาพ

สรุปผลการประชุม

- ทบทวนแนวทาง SOMHD ที่ได้รับการรับรองสำหรับการพัฒนาแผนงานปี พ.ศ. 2569–2573 ของ ASEAN Health Cluster

สำนักงานเลขาธิการอาเซียนเริ่มโดยการสรุปที่มาของการประชุมครั้งนี้ โดยได้กล่าวถึงข้อมูลภูมิหลังและการดำเนินการที่ผ่านมาของ ASEAN Health Cluster 1 ด้านการส่งเสริมวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี (Promoting Healthy Lifestyles) ซึ่งเป็นหนึ่งในสี่คลัสเตอร์ภายใต้ประเด็นด้านสุขภาพของอาเซียน และกำลังจะสิ้นสุดการดำเนินงานตามแผนงานปี พ.ศ. 2564–2568 (ค.ศ. 2021–2025) โดยแผนงานของ ASEAN Health Cluster 1 ประกอบด้วยกิจกรรมโครงการจำนวน 51 กิจกรรม ภายใต้ 7 Health Priority ได้แก่ (1) การป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ (2) การลดการบริโภคยาสูบและการใช้แอลกอฮอล์ที่เป็นอันตราย (3) การป้องกันการบาดเจ็บ (4) การส่งเสริมด้านอาหารและโภชนาการ (5) การส่งเสริมด้านสุขภาพจิต (6) การส่งเสริมการสูงวัยอย่างมีสุขภาพดี และ (7) การส่งเสริมโภชนาการและการบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพ

ในการประชุม ASEAN Health Cluster 1 ครั้งที่ 9 ระหว่างวันที่ 16–18 กรกฎาคม 2568 ณ เมืองมากาตี ประเทศฟิลิปปินส์ ได้มีการรายงานความก้าวหน้าว่าแผนงานดังกล่าวมีการดำเนินการแล้วร้อยละ 75 โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จ 7 กิจกรรม กิจกรรมที่อยู่ระหว่างดำเนินการ 31 กิจกรรม และกิจกรรมที่อยู่ระหว่างเตรียมการ 13 กิจกรรม นอกจากนี้ ASEAN Health Cluster 1 ยังอยู่ระหว่างการขับเคลื่อนปฏิญญาสำคัญของอาเซียนจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ (1) ปฏิญญาผู้นำอาเซียนว่าด้วยการยุติภาวะทุพโภชนาการทุกรูปแบบซึ่งได้รับการรับรองในปี พ.ศ. 2560 และขับเคลื่อนผ่านกรอบยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านโภชนาการของอาเซียน พ.ศ. 2561–2573 และ (2) ปฏิญญาผู้นำอาเซียนว่าด้วยการปรับสูตรและการผลิต

อาหารและเครื่องดื่มทางเลือกที่ดีต่อสุขภาพ ซึ่งได้รับการรับรองในปี พ.ศ. 2564 และขับเคลื่อนผ่านกรอบยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ พ.ศ. 2569–2573

ภายหลังการสิ้นสุดการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการปัจจุบัน พ.ศ. 2564–2568 รวมถึงการเสร็จสิ้นการทบทวนวาระการพัฒนาสุขภาพอาเซียนหลังปี ค.ศ. 2015 และแผนงานที่เกี่ยวข้อง (ซึ่งรายงานดังกล่าวได้รับการรับรองโดยการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการพัฒนาสุขภาพ หรือ SOMHD เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2568) ตลอดจนการจัดทำเอกสารแนວໂນ້ມการพัฒนาสุขภาพอาเซียนหลังปี ค.ศ. 2025 ได้แก่ ASEAN Post-2025 Health Development Outlook: Achieving SDGs and Beyond นั้น ASEAN Health Cluster 1 จึงดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการปี พ.ศ. 2569–2573 เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาวาระและแผนงานของสาขาสุขภาพอาเซียนหลังปี ค.ศ. 2025

หลังจากนี้ วาระและแผนปฏิบัติการหลังปี ค.ศ. 2025 ของประเด็นสาธารณสุขอาเซียนจะได้รับการรับรองในการประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียนครั้งที่ 17 (17th AHMM) ณ เมืองมะละกา ประเทศมาเลเซีย ในเดือนสิงหาคม 2569 และประธาน SOMHD ได้จัดทำเอกสารแนวคิดว่าด้วยการพัฒนาแผนงานปี พ.ศ. 2569–2573 ของประเด็นด้านสาธารณสุขในภาพรวม ซึ่งได้รับการรับรองเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2568 โดยได้กำหนดขั้นตอนในการจัดทำและสรุปแผนงาน รวมถึงการทบทวนและปรับปรุง (ตามความเหมาะสม) ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของ ASEAN Health Cluster และ Country Coordinator ตลอดจนระเบียบวิธีปฏิบัติในการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภายนอก กิจกรรมสำคัญในกระบวนการดังกล่าว ได้แก่ (1) Collective Meeting ในเดือนเมษายน 2569 และ (2) การประชุม SOMHD สมัยพิเศษเพื่อทบทวนและสรุปร่างแผนงาน ซึ่งคาดว่าจะจัดขึ้นในเดือนพฤษภาคม 2569 โดยกิจกรรมดังกล่าวมีข้อเสนอให้ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาอาเซียน (ASEAN Development Fund: ADF)

- **การหารือเกี่ยวกับ Health Priority และกิจกรรมที่จะดำเนินการต่อ**

- ในเบื้องต้น ที่ประชุมได้เสนอให้รวม Health Priority ที่ 1 และ Health Priority ที่ 2 ทั้งนี้ประเทศไทย เสนอที่ประชุมให้แยกสอง Health Priority นี้ไว้ก่อนในเบื้องต้น
- ประเทศไทย แจ้งดำเนินการกิจกรรมต่อไป ยกเว้นกิจกรรมบางส่วนที่ต้องการการหารือเพิ่มเติมภายใน เช่น ASEAN Diagnostic Criteria for Occupational Diseases และกิจกรรม Finalisation and implementation of ASEAN Standards on Data Reporting on Road Traffic Crashes
- ประเทศไทยเสนอให้กิจกรรม ASEAN Breastfeeding Forum มีการจัดหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี (1 ครั้งต่อแผนปฏิบัติการ)
- สิงคโปร์ขอให้เพิ่ม Health Priority ด้านกิจกรรมทางกาย (Physical Activity) เข้าไปอยู่ภายใต้ ASEAN Health Cluster 1

- กิจกรรมต่อไป

- การประชุม Collective Workshop to Develop 2021-2025 Work Programme of ASEAN Health Cluster ในเดือนเมษายน 2569
- การประชุม Special SOMHD Meeting ในเดือนพฤษภาคม 2569
- การประชุม Senior Official Meeting on Health Development ครั้งที่ 20 ในเดือนมิถุนายน 2569
- การประชุม ASEAN Health Minister Meeting ครั้งที่ 17 ในเดือนสิงหาคม 2569

สรุปการประชุมโดย
ศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมนามัย